

Onderwerp: Voorstel tot het overnemen van de conclusies en aanbevelingen
IJmondiaal Rekenkameronderzoek 'Mensen met dementie en hun
mantelzorgers'
Raadsvergadering: 20 april 2023
Commissie: MMW, 5 april 2023

Aan de raad,

Inleiding

De rekenkamer Heemskerk, rekenkamercommissie Beverwijk en rekenkamercommissie Velsen hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar mensen met dementie en hun mantelzorgers.

De onderzoeksvraag luidt: *Welke conclusies kunnen worden getrokken over de inrichting en uitvoering van de ondersteuning van mensen met dementie en hun mantelzorgers binnen de IJmondgemeenten en tot welke aanbevelingen leidt dit?*

Toelichting

De rekenkamer Heemskerk, rekenkamercommissie Beverwijk en rekenkamercommissie Velsen hebben gezamenlijk onderzoek gedaan naar mensen met dementie en hun mantelzorgers. Het onderzoek bestaat uit de volgende delen:

- De bestuurlijke samenvatting die is vastgesteld door de rekenkamer(commissies). Hierin worden de onderzoeksvragen beantwoord en staan de conclusies en aanbevelingen;
- Het rapport van het onderzoeksbureau Zorgfocuz;
- De bestuurlijke reacties van de colleges van Beverwijk, Heemskerk en Velsen.

Op 8 maart 2023 is het onderzoek digitaal gepresenteerd door de rekenkamer(commissies) en het onderzoeksbureau aan de raden van Beverwijk, Velsen en Heemskerk.

In de conclusies van het rapport geven de rekenkamer(commissies) een aantal aanbevelingen. De aanbevelingen vragen uitvoering van het college. De raad wordt nu voorgesteld om de aanbevelingen van de rekenkamer uit het onderzoek "mensen met dementie en hun mantelzorgers" over te nemen en daarmee het college op te dragen hieraan uitvoering te geven.

Financiën

Niet van toepassing

Relatie met regionale samenwerking

Niet van toepassing

Motivering bij de beslispunten:

De door de rekenkamer(commissies) geformuleerde conclusies gaven aanleiding tot de aanbevelingen, hieronder de conclusies:

1. Er is bij de drie gemeenten aandacht voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.
2. Binnen de dementieketen kunnen verschillende organisaties elkaar onvoldoende vinden en zijn er verschillende verwachtingen bij de deelnemers. 8
3. De operationalisering van beleid en monitoring van de uitvoering is niet transparant en daarmee afhankelijk van de betreffende medewerkers.
4. Het beschikbare gemeentelijke budget voor Wmo zorg is voor alle inwoners met een zorgvraag. De verwachting is dat de zorgvraag in de breedte zal toenemen.
5. De maatschappelijke uitdagingen van nu, namelijk het tekort aan zorgpersoneel, toename van de zorgvraag en daling van aantal beschikbare mantelzorgers vereisen een middellange en lange termijnvisie.
6. Wmo consulenten worden getraind in het herkennen van dementie maar deze kennis verwatert in de praktijk omdat ze met veel cliëntproblematieken te maken hebben waarvan dementie er slechts een is en er geen tijd is om alle vak ontwikkelingen maximaal te kunne volgen.
7. Huishoudelijke hulpen signaleren veel maar voelen schroom om dit te melden bij de huisarts.
8. Mensen met dementie en hun mantelzorgers hebben recht op regievoering (door een casemanager) maar ze zijn niet altijd in beeld bij arts, zorginstelling of Wmo consulent of er is geen afstemmingsoverleg tussen de verschillende partners.
9. Er zijn te weinig respijtzorg plekken.

De onderstaande aanbevelingen vragen uitvoering van het college. De raad kan het college opdragen om de aanbevelingen uit te voeren.

1. Zorg voor verbetering in de samenwerking in de dementieketen. De gemeente is een belangrijke deelnemer (financieel en inhoudelijk) in de keten en heeft er baat bij dat de samenwerking goed is. Formuleer daarom met elkaar (gemeente en partners) het doel van de dementieketen, de wederzijdse verwachtingen, de rol en de inspanningen die van elk van de partners.
2. Vraag de gemeentelijke medewerkers om u af en toe te informeren over de voortgang van de speerpunten rond dementie. Wat gaat goed en wat kan beter. Het schrijven van uitgebreide rapportages kost veel tijd. Af en toe een mondelinge toelichting met de gelegenheid om vragen te stellen, geeft vaak goed inzicht in de stand van zaken.
3. Prioriteer de middelen en uitvoering rond de zorgvraag van mensen met dementie in relatie tot andere gemeentelijke vraagstukken. Ontwikkel hiervoor ook een middellange en lange termijnvisie. De gemeente komt op enig moment voor de keuze te staan waar ze hun (schaarse) middelen aan wil uitgeven. Analyseer de huidige uitgaven voor zorg en maak op basis van de analyse en de demografische ontwikkelingen een inschatting hoe de zorgvraag zich zal ontwikkelen. Formuleer daarop een prioritering.
4. Zorg voor regelmatige trainingen van de Wmo-consulenten. En leg dit vast, zodat kennis en vaardigheden niet (opnieuw) verwateren. Aanbeveling
5. Bespreek in het gemeentelijk overleg met de thuiszorginstellingen dat signalen van medewerkers gedeeld kunnen / mogen worden met huisartsen. Mensen met dementie zijn niet altijd bekend bij huisarts. Thuiszorgmedewerkers signaleren heel veel. Het is niet geregeld dat ze dat ook (kunnen) terugkoppelen. Huisartsen kunnen dan eerder acteren en zorgen dat de mensen met dementie de juiste hulp krijgen.
6. Stimuleer dat de verschillende maatschappelijke partners elkaar informeren over het ziektebeeld van mensen met dementie. Het herkennen van dementie is niet altijd eenvoudig. Sommige partners hebben meer kennis dan anderen. De oproep is om deze kennis vaker met elkaar te delen.
7. Zorg voor voldoende respijtzorg plekken. Mantelzorgers van mensen met dementie zijn vaak zwaar belast met de zorg voor hun naaste met dementie. Zij hebben geen ruimte om op krachten te komen en de zorg tijdelijk aan anderen over te laten. Uitbreiding van respijtzorg is nodig om de zorgvraag rondom dementie te kunnen blijven

Voorstel

De aanbevelingen van de rekenkamer uit het onderzoek “mensen met dementie en hun mantelzorgers” over te nemen en daarmee het college op te dragen uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen:

1. Zorgen voor verbetering in de samenwerking in de dementieketen.
2. Gemeentelijke medewerkers te vragen om de raad af en toe te informeren over de voortgang van de speerpunten rond dementie. Wat gaat goed en wat kan beter.
3. De middelen en uitvoering rond de zorgvraag van mensen met dementie in relatie tot andere gemeentelijke vraagstukken te prioriteren en een middellange en lange termijnvisie te ontwikkelen.
4. Zorg dragen voor regelmatige trainingen van de Wmo consultants.
5. In het gemeentelijk overleg met de thuiszorginstellingen bespreken dat de signalen van medewerkers gedeeld kunnen / mogen worden met huisartsen.
6. Te stimuleren dat de verschillende maatschappelijke partners elkaar informeren over het ziektebeeld van mensen met dementie.
7. Zorgen voor voldoende respijtzorg plekken.

Bijlage(n)

De volgende zes stukken zijn samengevoegd in één gezamenlijk document (D/2023/529279):

- Aanbiedingsbrief
- De bestuurlijke samenvatting die is vastgesteld door de rekenkamer(commissies). Hierin staan de conclusies en aanbevelingen;
- Het rapport van het onderzoeksbureau Zorgfocuz;
- De bestuurlijke reacties van de colleges van Beverwijk, Heemskerk en Velsen.

Heemskerk, 20 maart 2023

Presidium,

De griffier,
W.J. Vrolijk-Gevaert

De voorzitter,
A.H.J.J. Luijten

De raad van de gemeente Heemskerk;

gelezen het voorstel van het Presidium op 20 maart 2023;

gehoord de commissie MMW op 5 april 2023;

b e s l u i t :

De aanbevelingen van de rekenkamer uit het onderzoek “mensen met dementie en hun mantelzorgers” over te nemen en daarmee het college op te dragen uitvoering te geven aan:

1. Zorgen voor verbetering in de samenwerking in de dementieketen.
2. Gemeentelijke medewerkers te vragen om de raad af en toe te informeren over de voortgang van de speerpunten rond dementie. Wat gaat goed en wat kan beter.
3. De middelen en uitvoering rond de zorgvraag van mensen met dementie in relatie tot andere gemeentelijke vraagstukken te prioriteren en een middellange en lange termijnvisie te ontwikkelen.
4. Zorg dragen voor regelmatige trainingen van de Wmo consulenten.
5. In het gemeentelijk overleg met de thuiszorginstellingen bespreken dat de signalen van medewerkers gedeeld kunnen / mogen worden met huisartsen.
6. Te stimuleren dat de verschillende maatschappelijke partners elkaar informeren over het ziektebeeld van mensen met dementie.
7. Zorgen voor voldoende respijtzorg plekken.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente
Heemskerk in zijn openbare vergadering van
20 april 2023

de raad voornoemd,

De griffier,
W.J. Vrolijk-Gevaert

De voorzitter,
A.H.J.J. Luijten